

A TANÁCS HATÁROZATA

(2005. szeptember 20.)

a túlzott hiány fennállásáról Portugáliában

(2005/730/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 104. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

tekintettel a Portugália által tett észrevételekre,

mivel:

- (1) A Szerződés 104. cikke szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.
- (2) A Stabilitási és Növekedési Paktum a költségvetési egyensúly célkitűzésén, mint olyan eszközön alapul, amely a munkahelyteremtést eredményező árstabilitás és az erőteljes fenntartható növekedés feltételeit erősíti.
- (3) A 104. cikk szerinti, a túlzott hiány esetén követendő eljárás előírja, hogy a túlzott hiány fennállásáról határozatot kell hozni. A Szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtására. Az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 1993. november 22-i 3605/93/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ állapítja meg az említett Jegyzőkönyv rendelkezésének alkalmazásához szükséges részletes szabályokat és fogalom meghatározásokat.
- (4) A Szerződés 104. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy a Bizottság véleményt juttat el a Tanácshoz, ha úgy ítéli meg, hogy az egyik tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy állhat fenn. A Bizottság 2005. július 20-án ilyen véleményt küldött a Tanácsnak Portugáliára vonatkozóan. Figyelembe véve a Szerződés 104. cikkének (3) bekezdésével összhangban készült saját jelentését és tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak a Szerződés 104. cikke (4) bekezdésével összhangban készült véleményére,

a Bizottság megállapította, hogy Portugáliában túlzott hiány áll fenn. Értékelése során a Bizottság figyelembe vette „A Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának javítása” című, az Ecofin-Tanács által az Európai Tanács számára készített jelentést, amelyet ez utóbbi 2005. március 22-én jóváhagyott.

- (5) A Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése megállapítja, hogy a Tanácsnak figyelembe kell vennie azokat az észrevételeket, amelyeket az érintett tagállam tenni kíván, mielőtt egy átfogó értékelés alapján határozatot hoz arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. Portugália esetében az általános értékelésből az alábbiakra lehet következtetni.
- (6) A portugál stabilitási program 2005 júniusi aktualizálása szerint a 2005-re tervezett államháztartási hiány a GDP 6,2 %-a. Ez a hiány nagymértékben meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A referenciaértéket túllépő hiány nem tekinthető a portugál hatóságok hatáskörén kívüli szokatlan esemény, sem pedig súlyos gazdasági visszaesés eredményének. Míg a GDP növekedési üteme 2000 óta jelentősen csökkent, a gazdaság 2004-ben visszatért a növekedéshez, valamint a Bizottság szolgálatai által készített, 2005 tavaszára vonatkozó előrejelzések és a 2005. júniusi aktualizált stabilitási program szerint várható, hogy a gazdaság fokozatos, de visszafogott növekedési trendet követ majd a következő években. Ezen túlmenően, bár a negatív kibocsátási rés jelentős, és a következő években nem várható annak lényeges szűkülése, a költségvetési egyenleg eltérése nem áll arányban a kibocsátási rés legutóbbi szélesedésével. Emiatt, a referenciaérték túllépése nem tekinthető súlyos gazdasági visszaesés eredményének. A Bizottság szolgálatainak 2005 tavaszára szóló előrejelzései szerint a költségvetési hiányhányad várhatóan jelentős mértékben meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket 2006-ban is, amikor is a gazdaság fokozatos fellendülését várják. A portugál stabilitási program 2005 júniusi aktualizálása valójában a következő évekre a költségvetési hiány csökkenését vetíti előre, amely azonban 2007-ig túllépi a referenciaértéket.
- (7) A Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében a referenciaérték túllépése nem tekinthető átmenetinek. Ez azt mutatja, hogy a Szerződésben foglalt, a hiánykritériumra vonatkozó követelmények nem teljesülnek.

(¹) HL L 332., 1993.12.31., 7. o. A legutóbb a 351/2002/EK bizottsági rendelettel (HL L 55., 2002.2.26., 23. o.) módosított rendelet.

- (8) A GDP-hez viszonyított adóssághányad 2003-ban meghaladta a Szerződésben foglalt 60 %-os GDP referenciaértéket, 2004-ben pedig 61,9 %-ra emelkedett, ez 2000 óta a GDP körülbelül 8,5 százalékpontos növekedésének felel meg. Az adóssághányad növekedését az igen alacsony elsődleges többlet, az adósságot növelő jelentős mértékű pénzforgalmi alapú kiigazítások, valamint az alacsony mértékű névleges GDP-növekedés magyarázza. Ezen túlmenően, az adósság 2005–2007-re tervezett, a 2005. júniusi aktualizált stabilitási programban foglalt számadatai – melyek nagyjából megfelelnek a Bizottság szolgálatainak 2005 tavaszára vonatkozó előrejelzéseiben foglaltaknak – jelentősen növekvő adóssághányadot, valamint annak 2007-ben majdnem 68 %-os csúcsertéket sejtetik. Ez ellentétes a Szerződés azon követelményével, amely szerint a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték túllépése esetén „az arány elegendő mértékben csökken, és kielégítő ütemben közelít a referenciaértékhez”. Mindez azt jelzi, hogy a Szerződésben foglalt, az adósságkritériumra vonatkozó követelmények sem teljesülnek.
- (9) „A Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának javítása” című, az Ecofin-Tanács által az Európai Tanács számára készített jelentésnek megfelelően, a Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése szerinti, a túlzott hiány fennállásáról szóló tanácsi határozatban az egyéb érdemleges tényezők figyelembevétele esetén „– mielőtt az egyéb érdemleges tényezőket mérlegelnék – teljes

mértékben feltétel az az átfogó elv, miszerint a referenciaérték-túllépés átmeneti, a hiány pedig a referenciaértékhez közeli marad”. Portugália esetében ez a feltétel nem teljesül. Ezért a Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése szerinti tanácsi határozat alkalmazásában, Portugália esetében egyéb érdemleges tényezőket nem vesznek figyelembe,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az általános értékelés alapján megállapítást nyert, hogy Portugáliában túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Portugál Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2005. szeptember 20-án.

*a Tanács részéről
az elnökszenny
M. BECKETT*